

Museus
2030

Resum
executiu

Continguts

Procés d'elaboració. Els museus de Catalunya, avui	5
Museus 2030, una estratègia nacional	15
Visió: els museus de Catalunya el 2030	
Principis i criteris d'actuació	
El Sistema de Museus de Catalunya	
On volem arribar el 2030? Objectius estratègics	
Pla d'Actuacions 2018-2021	25
31 objectius específics i 67 actuacions	
Memòria econòmica	
Sistema d'avaluació i seguiment	
Annex. Taula d'actuacions i despesa associada	35

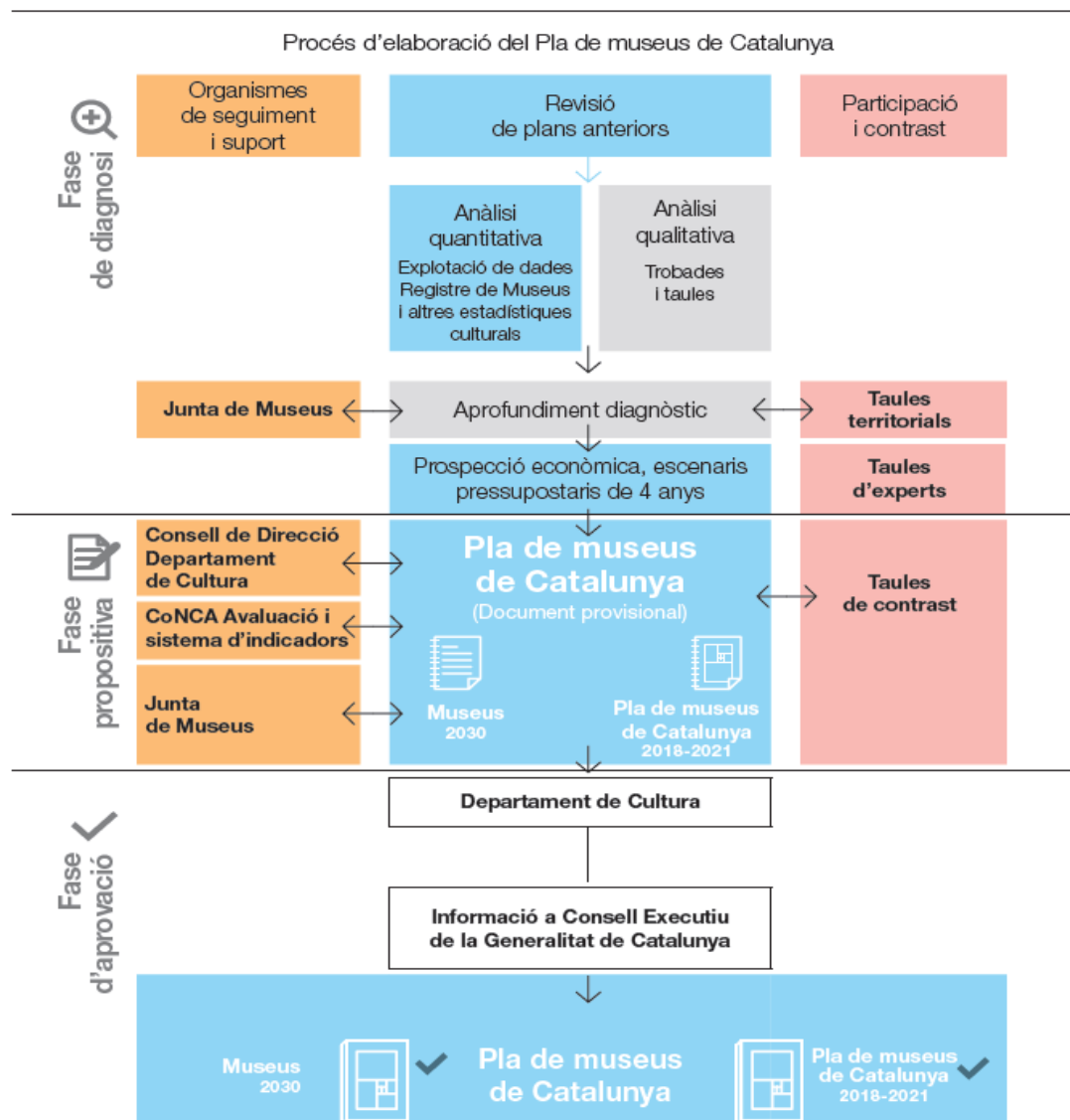
El **Pla de Museus de Catalunya** és un pla estratègic que, en un horitzó de més de deu anys (2030), **defineix i sistematitza una política global per als museus de Catalunya** a partir d'una visió del museu com a institució cultural compromesa amb el patrimoni i la societat.

El document és fruit d'un any intens de diàleg, de reflexió i de preparació, amb una participació àmplia del sector. Aquesta implicació ha estat essencial per obtenir un bon coneixement de la realitat i de les necessitats del conjunt dels museus del país, i perquè l'estratègia fos compartida i rellevant per a tothom

Procés d'elaboració

El Museus de Catalunya, avui

Procés d'elaboració

En el procés d'elaboració del Pla de Museus hi han participat més de 200 professionals i 92 dels museus registrats de Catalunya (80%).

S'han dut a terme 15 sessions col·lectives, entre taules d'experts, consultes als museus i taules de contrast.

S'ha creat una pàgina web específica per interactuar constantment amb els interessats durant tot el procés.

Els museus de Catalunya, avui

Aquesta anàlisi es basa fonamentalment en el grup de museus registrats de Catalunya (N=114) i en la seva segmentació per grandària. També inclou algunes dades de les col·leccions obertes al públic (N=399).

Museus registrats a Catalunya 2015

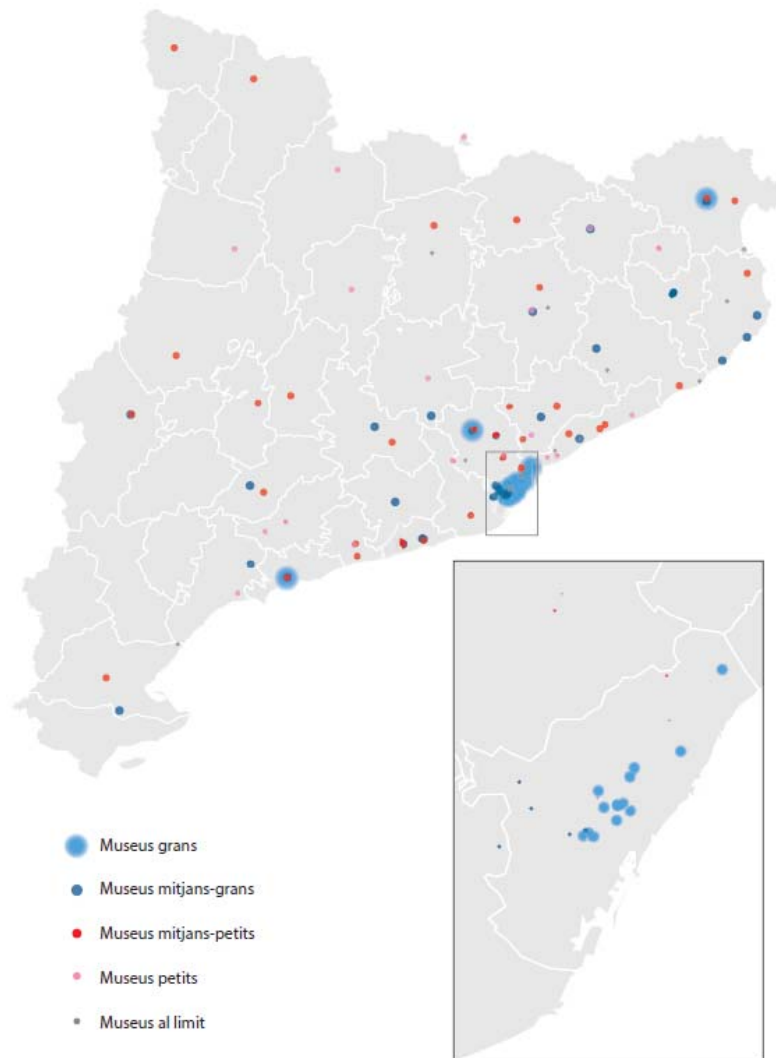
Dimensió	Nombre	%	Variables clau (mitjana)
Museus grans	17	15 %	Pressupost: 5.913.906 €/any Plantilla: 42 persones Visitants/any: 393.000
Museus mitjans-grans	32	28 %	Pressupost: 635.287 €/any Plantilla: 9 persones Visitants/any: 102.000
Museus mitjans-petits	34	30 %	Pressupost: 283.324 €/any Plantilla: 5 persones Visitants/any: 19.000
Museus petits	19	17 %	Pressupost: 155.920 €/any Plantilla: 3 persones Visitants/any: 9.000
Museus al límit de sostenibilitat	12	10 %	Pressupost: 60.247 €/any Plantilla: 2 persones Visitants/any: 4.000

p. 6

Nombre i distribució

Catalunya disposa de 624 equipaments museístics: 114 són museus registrats, 111 són extensions d'aquests museus i 399 són col·leccions obertes al públic.

Mapa de la distribució territorial dels museus catalans

p. 7

La ciutat de Barcelona concentra gairebé tots els museus grans (13) el 62,2% del total de visitants i el 69% del total d'ingressos.

Noranta-set museus, el 85% del total, es troben disseminats pel territori, fora de la ciutat de Barcelona, amb més presència al litoral i al prelitoral, més difusa a la part central i a ponent.

Al marge d'aquest mapa, hi ha un gran nombre de col·leccions obertes al públic en municipis petits.

Titularitat

El 87% dels museus catalans són públics, la majoria (57) municipals. La Generalitat és titular, o amb encàrrec de gestió, de cinc museus. Hi ha pocs museus privats, la majoria de l'Església Catòlica.

La titularitat pública majoritària ha contribuït a garantir la seva pervivència durant la crisi econòmica.

Els museus públics han perdut autonomia, sobretot pels processos de recentralització endegats en els darrers anys.

Recursos econòmics

El pressupost global dels museus de Catalunya va arribar als 150.336.466 euros el 2015; 70,7 milions (un 47,0%) van provenir de les aportacions dels titulars. La resta va provenir d'ingressos propis (venda d'entrades, serveis, patrocinis) i aportacions d'administracions públiques.

La meitat dels museus registrats (53%) treballen amb pressupostos inferiors als 300.000 €. Només disset (un 15%) tenen un pressupost superior al milió d'euros.

Pressupost dels museus registrats per segments 2015

p. 8

	Nombre i %	Pressupost (mitjana)	Evolució 2011-2015 en %
Grans	17 (15 %)	5.913.906	-6,8 %
Mitjans-grans	32 (28 %)	635.287	0,1 %
Mitjans-petits	34 (30 %)	283.324	-19,9 %
Petits	19 (17 %)	155.920	2,3 %
Al límit sostenibilitat	12 (10 %)	60.247	-34,2 %

Durant la crisi (2011-2015) hi ha hagut una reducció del 5,9% del pressupost en el conjunt de museus. Els museus al límit de la sostenibilitat han perdut un terç del seu pressupost.

Les aportacions públiques als museus varen disminuir en un 18%, entre el 2009 i el 2014: de 147 milions a 120. Des de 2015 s'estan recuperant i es preveu que el 2017 s'apropin als nivells de 2009.

En el període 2009-2014 la Generalitat va reduir els ajuts en un 47%. L'Estat Espanyol va reduir les seves aportacions en un 78%.

Els equips de gestió dels museus

En el conjunt de museus catalans hi treballen 1.760 persones (2015), un 69% fixes i un 9% temporals. La resta, un 22%, treballaven per compte propi o per a empreses de serveis externalitzats.

Els cinc museus més grans tenen el 37% del total del personal dels museus catalans.

La majoria de museus tenen unes plantilles molt reduïdes: un de cada quatre museus disposa d'entre una i tres persones.

Recursos humans (equips estables) i existència d'organigrama en els museus registrats 2011-2015

	Nombre i %	Nombre treballadors (mitjana)	Evolució 2011-2015 en %	Organigrama aprovat en %
Grans	17 (15 %)	42	23 %	35 %
Mitjans-grans	32 (28 %)	9	-7 %	31 %
Mitjans-petits	34 (30 %)	5	-16 %	41 %
Petits	19 (17 %)	3	-28 %	26 %
Al limit sostenibilitat	12 (10 %)	2	-25 %	20 %

p. 9

El perfil predominant és el de museòleg-conservador, amb formació humanística.

La crisi econòmica i els canvis legislatius en contractació en el sector públic han apartat dels equips dels museus persones amb contractes temporals que hi col·laboraven.

Les col·leccions de béns mobles dels museus

Els museus catalans són els responsables de preservar un total de 7.609.203 béns mobles (2015).

Els fons dels museus registrats s'han incrementat un 26,82% en els darrers quatre anys (2012-2016). El 2016 es van adquirir 53.072 objectes.

L'activitat de documentar les col·leccions avança lentament. De moment, un 36,7% dels béns dels museus estan registrats i un 24,1% tenen fitxa d'inventari.

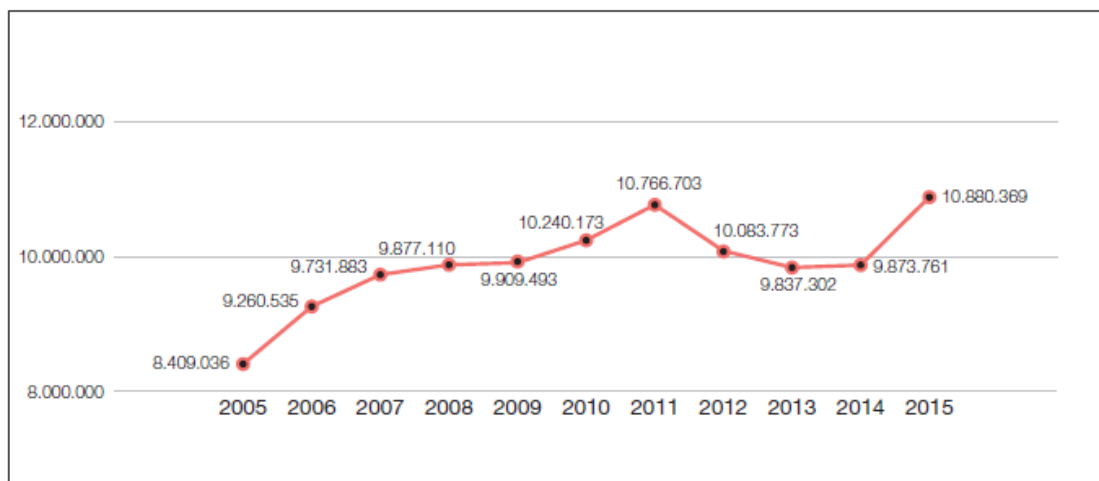
Pel que fa a la recerca, menys de la meitat dels museus, un 41%, van desenvolupar projectes durant l'any 2015.

La dimensió social del museu

Els museus registrats de Catalunya reben actualment uns 11 milions de visitants anuals. Aquest nombre representa el 48 % del total dels visitants als equipaments museístics, que gairebé va arribar als 22,5 milions. L'altre 52 % (11,5 milions) van visitar col·leccions obertes al públic.

Evolució del nombre de visitants dels museus registrats

p. 10

Malgrat la davallada del període de crisi, durant aquests onze anys, el nombre de visites s'ha incrementat un 29,3 %.

Mitjana de visitants per museu, dels museus registrats de Catalunya i per segments 2015

Museus	Grans	Grans-mitjans	Mitjans-petits	Petits	Petits al límit
Visitants anuals. Mitjana	393.000	102.000	19.000	9.000	4.000

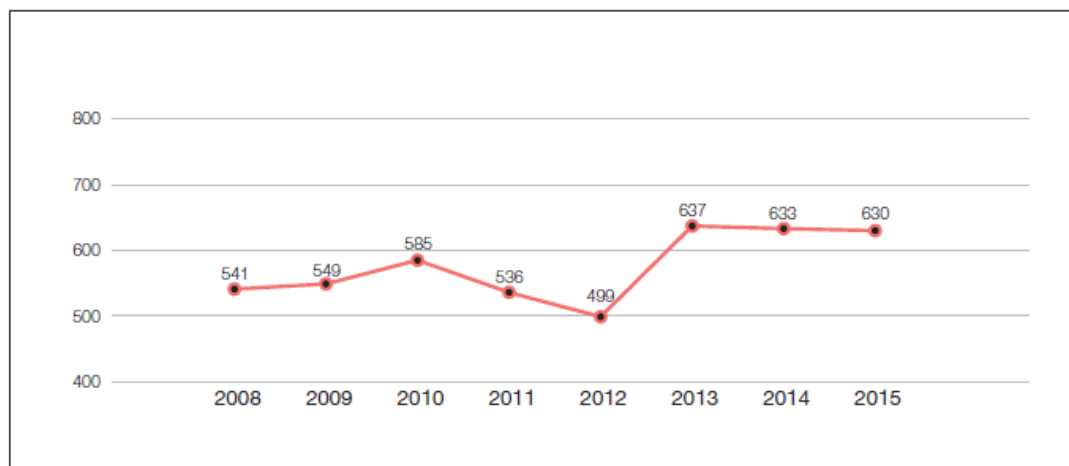
Hi ha una gran rasa entre els museus grans i grans-mitjans, i la resta. Així, la mitjana del primer grup és de prop de 400.000 visitants; la segona, d'una mica més de 100.000; i la del tercer grup és de tan sols 19.000 visitants.

Les activitats adreçades als públics

Les exposicions temporals és una de les produccions més destacades dels museus. A l'inici de la crisi es va produir una davallada de produccions, a hores d'ara ja recuperada.

p. 11

Exposicions temporals als museus registrats

Els museus catalans van organitzar 4.056 activitats diferents, amb un total de 28.620 sessions (2015). Les visites guiades, amb un total de 351.882 usuaris i un creixement del 28,7% entre el 2008 i el 2015, és una de les activitats culturals majoritàries en tots els museus.

L'any 2015 es van oferir 1.752 tallers educatius diferents, amb un total de 19.952 sessions i 600.215 usuaris, amb un increment superior al 10 % respecte del 2014.

Mitjana de nombre d'usuaris de les activitats educatives, dels museus registrats i per segments

Museus	Grans	Grans-mitjans	Mitjans-petits	Petits	Petits al límit
Escolars Mitjana	30.903	6.677	4.029	1.087	675

Digitalització dels museus

La majoria de museus es troben en un nivell molt bàsic de digitalització.

Els indicadors més positius són en l'ús dels webs, l'autonomia per gestionar-los i la gestió de les xarxes socials. Per contra, hi ha una baixa disponibilitat de wifi, un poc ús de recursos digitals en les museografies i poca presència de les col·leccions en línia.

p. 12

Indicadors de cinquanta museus registrats 2016

Variable	Sí	No	Sí (%)	No (%)
Web pròpia	36	14	72	28
Web accessible	19	31	38	62
Facebook	38	12	76	24
Twitter	28	22	56	44
Instagram	16	34	32	68
Wifi	18	32	36	64
Apps	8	42	16	84
Interactius	8	42	16	84
Col·leccions en línia	11	39	22	78

Diagnosi DAFO

Fortaleses	Febleses
Dels museus • Patrimoni ampli i divers. • Garants de la gestió del patrimoni al territori. • Voluntat i necessitat de cooperar. • Xarxes territorials en procés de desplegament. • Iniciativa i inversions privades. • Prestigi i credibilitat del museu com a institució cultural i científica. • Equips amb experiència i resiliència. • Tradició i vocació educativa. De la Generalitat de Catalunya • Orientació social i territorial de la política cultural actual. • Voluntat de lideratge i de consens. • Creació i consolidació d'estructures i instruments de suport als museus. • Junta de Museus de Catalunya, un organisme independent al servei dels museus. • Més suport econòmic i més equilibrat.	Dels museus • Museus febles per manca de recursos humans. • Mapa museístic desequilibrat i polaritzat. • Singularitat versus col·leccions multidisciplinàries. • Documentació deficitària de col·leccions. • Coordinació insuficient entre les administracions. • Dimensió social no és encara un eix central. • Manca de direcció i acció estratègica. • Poca incorporació de les noves tecnologies. • Museus poc visibles. • Acció internacional dèbil. • Tendència a la immediatesa. De la Generalitat de Catalunya • Ordenació i actuació sobre el conjunt del país encara pendents. • Distribució dels recursos econòmics inercials. • Inversions de diversos departaments poc coordinades.
Oportunitats	Amenaces
• Adquirir centralitat en la societat del coneixement. • Creixement de públic. • Polítiques de descentralització del turisme. • Diversificació del finançament públic. • Catalunya, clúster de creativitat.	• Desigualtat social que afecta el consum i la participació culturals. • Precarietat professional en el sector. • Escassa recuperació del finançament públic. • Recentralització d'estructures al sector públic que porta a la pèrdua d'autonomia dels equipaments. • Increment de l'oferta de lleure i virtualització de la cultura que augmenta la competència dels museus.

Museus 2030, una estratègia nacional

p. 15

Visió: els museus de Catalunya el 2030

El 2030...

Els museus de Catalunya preservaran el patrimoni i la memòria del país. Faran recerca, educaran i oferiran experiències que inspirin i estimulin la curiositat, l'esperit crític, l'aprenentatge i el gaudi. Projectaran Catalunya al món i mostraran el món a Catalunya. Estaran fortament implicats en la vida cultural, educativa, social i científica del país, i seran ben valorats per àmplies capes de la societat, que els consideraran rellevants i necessaris.

Com a institucions de servei públic participaran en la construcció d'un nou país. Seran instruments d'identitat, abordaran els grans reptes socials, culturals i mediambientals, i actuaran com a espais d'educació, de participació i de debat compromesos amb una societat i un món millors.

Principis i criteris d'actuació

La Generalitat de Catalunya actuarà d'acord amb els principis i els criteris següents:

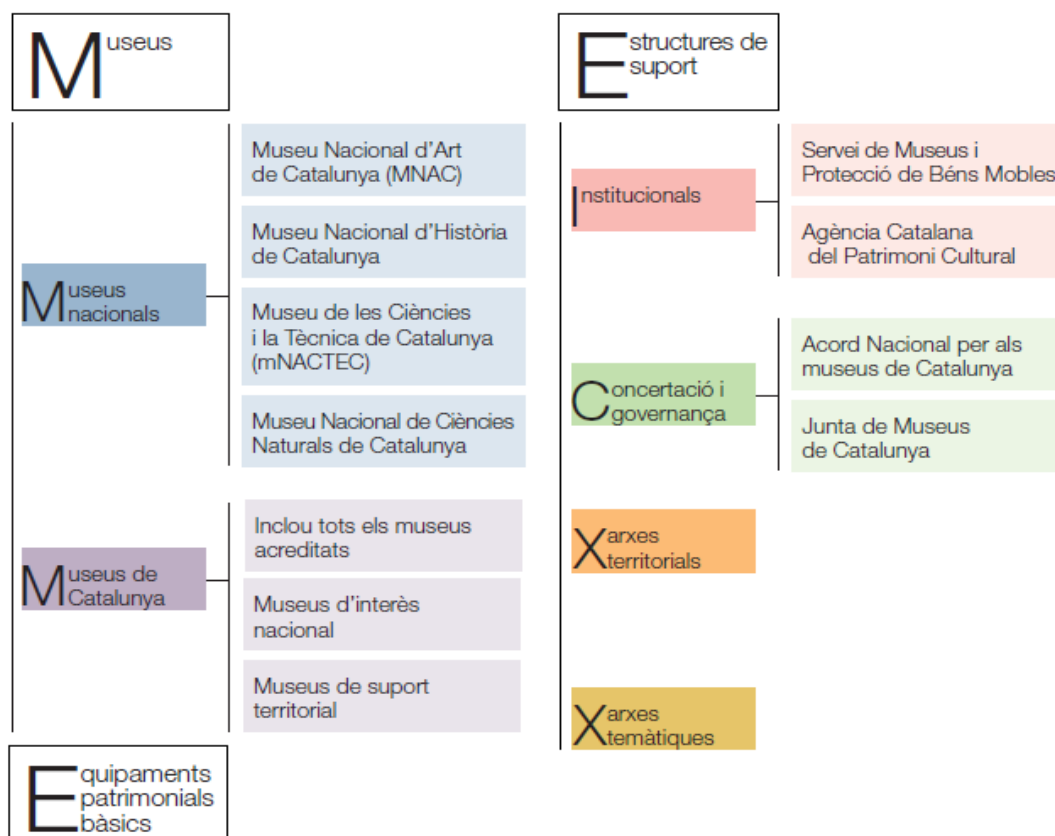

El Sistema de Museus de Catalunya

Un compromís del govern

La Generalitat de Catalunya considera el conjunt de museus com l'instrument fonamental per a la preservació del patrimoni i per al seu accés a la ciutadania. Per fer-ho efectiu, crea el Sistema de Museus de Catalunya, que és el conjunt organitzat d'equipaments museístics del país i de les estructures i dels instruments de suport de les administracions públiques, encapçalades per la Generalitat de Catalunya.

Una nova classificació dels equipaments museístics i una definició dels instruments de suport als museus

p. 17

Museus nacionals

Són els museus que presenten un discurs global del país sobre la temàtica patrimonial que tracten, que gestionen les col·leccions més rellevants i que tenen capacitat de projecció d'abast nacional i internacional.

Encapçalen les xarxes de museus amb els quals comparteixen temàtica.

Museus nacionals previstos el 2030:

- Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC)
- Museu Nacional d'Història de Catalunya
(A partir de la suma del Museu d'Arqueologia de Catalunya (MAC) i del Museu d'Història de Catalunya (MHC))
- Museu de la Ciència i la Tècnica de Catalunya (mNACTEC)
- Museu Nacional de Ciències Naturals de Catalunya
(A partir de l'actual Museu de Ciències Naturals de Barcelona)

Museus de Catalunya

Són els museus catalans que tenen acreditat el compliment de les funcions pròpies d'un museu i amb uns nivells alts de qualitat. Esdevenen també una marca i un segell de qualitat pel que fa a la projecció pública.

Dins dels museus de Catalunya, hi ha els museus següents:

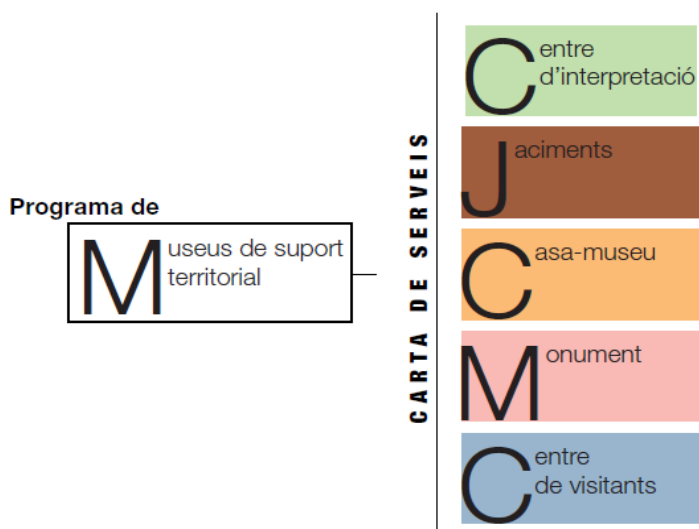
Museus d'interès nacional

Disposen de col·leccions d'una gran rellevància dins el seu àmbit patrimonial que els permet desenvolupar un rol d'abast nacional i, fins i tot, internacional.

Museus de suport territorial

Donen servei i suport estable als equipaments museístics d'un territori d'abast supralocal. No és una categoria de museu, sinó que és una adscripció a un programa.

La Generalitat de Catalunya dona suport prioritari a aquests museus perquè tenen un paper estratègic en l'ordenació i el manteniment del sistema.

Equipaments patrimonials bàsics

Són els que porten a terme una o més funcions pròpies d'un museu. Poden ser museus petits, cases-museu, centres d'interpretació, jaciments i monuments museïtzats.

La Generalitat de Catalunya els donarà suport estable indirecte a través dels museus de suport territorial als quals es vinculin.

Estructures de suport al Sistema de Museus

El Servei de Museus i Protecció de Béns Mobles

És la unitat coordinadora del Sistema de Museus de Catalunya i d'impuls, de seguiment i d'avaluació del Pla de Museus de Catalunya.

L'Agència Catalana del Patrimoni Cultural

És una unitat d'execució i de gestió de projectes i d'actuacions adreçades al Sistema de Museus de Catalunya.

Les xarxes temàtiques de museus

Són agrupacions de museus acreditats i d'equipaments patrimonials bàsics que articulen una visió de Catalunya en una determinada temàtica o especialitat des dels diversos àmbits que componen el patrimoni cultural.

- Xarxa de Museus d'Arqueologia i Jaciments de Catalunya (Arqueoxarxa)
- Xarxa de Museus d'Història i Monuments de Catalunya (xMHCat)
- Xarxa de Museus d'Etnologia (XME)
- Sistema Territorial de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya (STmNACTEC)
- Xarxa de Museus d'Art (XMA)
- Xarxa de Museus d'Art (XMA)

També es donarà suport a xarxes temàtiques integrades per comunitats estables de museus, com ara les actuals xarxes de museus marítims i de museus tèxtils.

Les xarxes territorials de museus

La seva missió és aconseguir que el conjunt de museus puguin complir les seves funcions com a institucions culturals públiques.

Funcions:

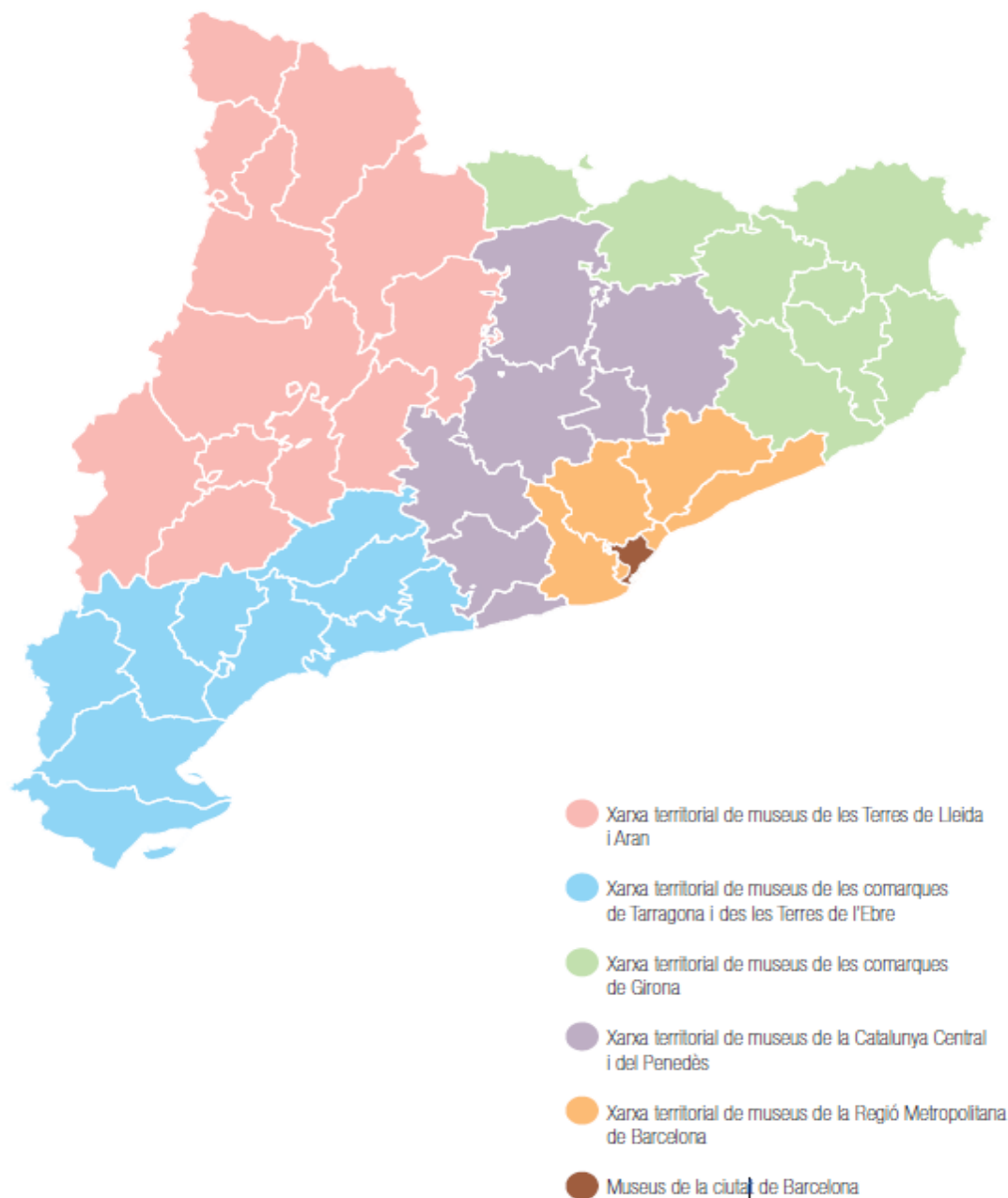
- de foment: canalitzen les subvencions ordinàries als museus de la Generalitat de Catalunya i de les diputacions mitjançant convocatòries obertes.
- de cooperació: presten serveis i gestionen activitats d'economia d'escala.

Alguns serveis i actuacions:

- Borsa de documentalistes
- Conservadors preventius territorials
- Suport a la gestió de xarxes socials i comunicació dels museus
- Plans d'accessibilitat
- Exposicions itinerants

p. 20

Mapa de les xarxes territorials

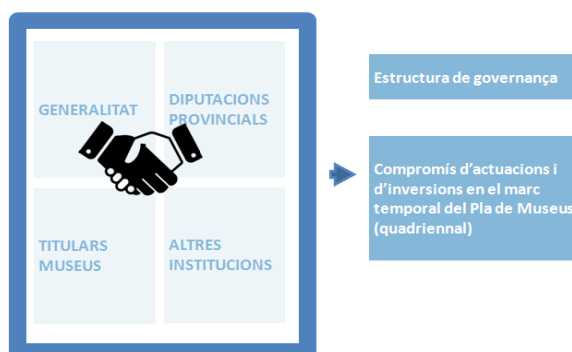

p. 21

Instrument de concertació i governança

L'Acord Nacional per als Museus de Catalunya

És l'instrument de concertació de la Generalitat de Catalunya, de les diputacions provincials i dels titulars dels museus per definir i per acordar les actuacions prioritàries del país en matèria museística, sobretot en matèria d'inversions.

La Junta de Museus de Catalunya

És la veu dels museus del país. És l'òrgan prescriptor, consultiu i assessor del Govern de la Generalitat de Catalunya.

Tindrà una nova composició amb més presència dels museus del país i del sector professional.

p. 22

On volem arribar el 2030? Objectius estratègics

1

Crear i desenvolupar un sistema museístic equilibrat, sostenible i de qualitat que abasti el conjunt del país

Catalunya ha de disposar d'un mapa equilibrat i coherent de museus que abasti tot el territori, que ordeni uns equipaments diversos i que garanteixi l'equilibri i la sostenibilitat del conjunt.

2

Reforçar la capacitat dels equipaments museístics perquè, com a institucions autònomes, puguin desplegar tot el seu potencial

Es vol tenir uns museus capaços d'exercir totes les funcions que els són pròpies, amb una missió que estarà totalment posada al dia i amb una orientació social forta que impregnarà el conjunt de les seves actuacions.

3

Enfortir els museus nacionals per esdevenir museus de referència del sistema museístic català, ser presents en el territori amb les xarxes temàtiques que lideren i projectar internacionalment el patrimoni del país

Hi haurà quatre museus nacionals: el Museu Nacional d'Art de Catalunya, el Museu Nacional de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya, el Museu Nacional d'Història de Catalunya i el Museu Nacional de Ciències Naturals de Catalunya.

Tindran una important projecció al país i internacionalment.

4

Millorar la conservació i la gestió de les col·leccions i promoure'n el desenvolupament i la dinamització perquè serveixin a les necessitats actuals i futures

Els museus catalans tindran un alt nivell de coneixement de les seves col·leccions i en faran ús de manera creativa per tractar temes que afecten la societat; alhora, s'esforçaran perquè siguin totalment accessibles, físicament i digitalment, per als ciutadans i per a la comunitat científica i educativa.

5

Enfortir la vinculació amb la societat ampliant l'accés, la participació i les funcions socials i educatives

Aspirem a tenir uns museus catalans que siguin accessibles, que estimulin els ciutadans i que enriqueixen la vida de la comunitat local. A més a més, han d'oferir experiències que inspirin, eduquin, entretenguin i que generin reflexió, pensament crític i comprensió del món.

6

Incrementar la capacitat de comunicació del museus i estimular el seu potencial per proveir continguts i experiències de qualitat

El 2030, els museus han de disposar de capacitat comunicativa i s'han de relacionar amb la ciutadania de manera eficaç. S'han de dur a terme campanyes de defensa i de suport públic entre la ciutadania, perquè els puguin valorar i, d'aquesta manera, poder aconseguir més suport per part de la comunitat i sobretot dels seus representants.

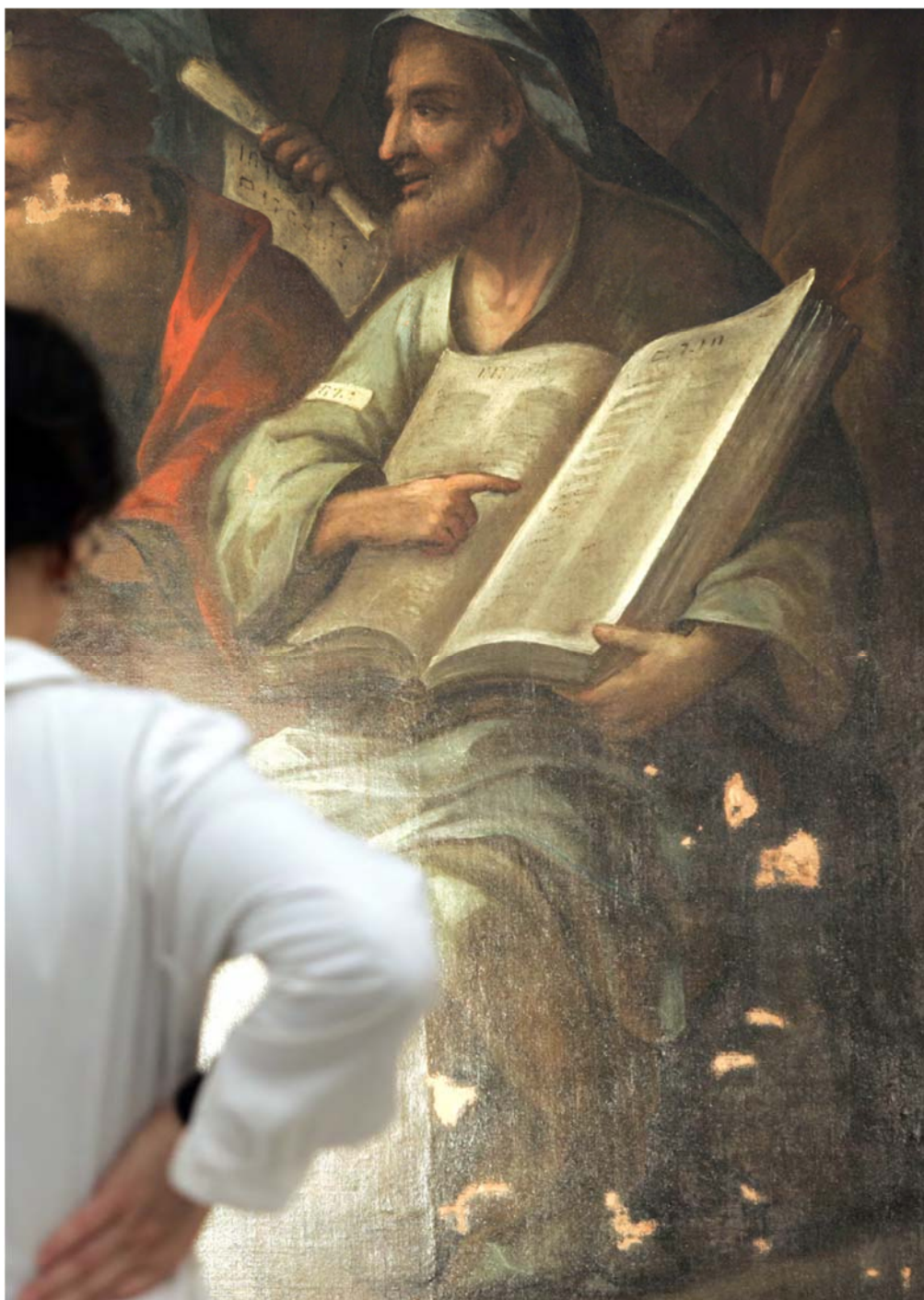
p. 24

7

Donar suport al sector professional del patrimoni perquè pugui respondre als reptes dels museus i avançar cap a l'excel·lència

Els museus catalans actuen estratègicament, han esdevingut entorns atractius de treball perquè encoratgen la creativitat, el rigor i l'excel·lència. El país disposa d'un teixit d'empreses i de professionals independents que excel·leixen en la seva especialitat.

Pla d'Actuacions 2018-2021

p. 25

31 objectius específics i 67 actuacions

Per avançar progressivament cap a l'horitzó del 2030, el Pla de Museus de Catalunya es desplega en plans d'actuacions quadriennals.

Pla d'actuacions 2018-2021
31 objectius específics
67 actuacions
215,69 milions d'euros

1

Crear i desenvolupar el
Sistema de Museus

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- 1.1. Definir i crear el Mapa de Museus de Catalunya com a eina bàsica d'ordenació dels equipaments museístics.
- 1.2. Desplegar i consolidar les xarxes territorials com a estructures de suport als museus.
- 1.3. Adaptar les unitats de la direcció general competent en patrimoni a les funcions que exigeixen el Sistema de Museus de Catalunya i el desenvolupament del Pla de museus.
- 1.4. Crear un marc interinstitucional de col·laboració estable i reorganitzar els instruments de concertació i seguiment del sistema museístic.
- 1.5. Revisar la legislació actual en matèria museística i promoure les modificacions necessàries per assolir els objectius establerts en el Pla de museus de Catalunya.

p. 26

Actuacions destacades 2021

- ✓ **El Mapa de Museus de Catalunya està aprovat**
- ✓ **Totes les xarxes territorials estan consolidades**
- ✓ **Nova llei de museus vigent**

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- 2.1. Impulsar processos de cooperació i mancomunació entre equipaments museístics.
- 2.2. Incrementar el suport als museus d'interès nacional i reforçar el seu paper al servei del conjunt del sistema.
- 2.3. Promoure l'autonomia dels museus de titularitat pública.
- 2.4. Donar suport tècnic i econòmic als museus per replantejar i innovar la seva missió museística, i per renovar les seves infraestructures imuseografies.

Actuacions destacades 2021

- ✓ **Hi ha sis museus de suport territorial que donen serveis especialitzats a prop de quaranta equipaments patrimonials i museístics.**
- ✓ **Les ciutats de Girona, Lleida i Tarragona tenen sistemes urbans, i ciutats de la regió metropolitana de Barcelona o ciutats mitjanes de la resta del país hauran iniciat els projectes de sistemes urbans de museus.**

p. 27

OBJECTIUS ESPECÍFICS

3.1. Reforçar els museus nacionals existents mitjançant l'increment del seu paper estratègic i de la seva autonomia a través de la millora de les instal·lacions.

3.2. Impulsar la creació dos nous museus nacionals: el Museu Nacional de Ciències Naturals de Catalunya i el Museu Nacional d'Història de Catalunya.

3.3. Reforçar el lideratge i l'acció dels museus nacionals mitjançant el desplegament de les xarxes temàtiques de museus que encapçalen.

3.4. Promoure la presència dels museus nacionals en plataformes internacionals, la coproducció de projectes amb museus estrangers i la participació en projectes europeus.

Actuacions destacades 2021

p. 28

- ✓ **S'ha creat per llei el Museu Nacional de Ciències Naturals de Catalunya.**
- ✓ **S'ha creat per llei el Museu Nacional d'Història de Catalunya, amb la suma dels actuals Museu d'Història de Catalunya i Museu d'Arqueologia de Catalunya.**

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- 4.1. Definir i desenvolupar un marc estratègic específic i d'abast nacional per a les col·leccions.
- 4.2. Fomentar que els museus defineixin polítiques i plans de col·leccions.
- 4.3. Actualitzar i millorar la documentació de les col·leccions als museus tot aportant criteris i prioritzant les actuacions.
- 4.4. Promoure la digitalització i l'accés en línia de les col·leccions.
- 4.5. Impulsar la conservació preventiva i la restauració de les col·leccions.
- 4.6. Potenciar la recerca de les col·leccions dels museus.

Actuacions destacades 2021

- ✓ **Existeix una política nacional d'adquisicions, feta basant-se en dos principis: l'un, la salvaguarda i la custòdia de béns, i, l'altre, la coherència de totes i cadascuna de les col·leccions.**
- ✓ **El Fons Nacional per a l'Adquisició de Béns Culturals ha augmentat significativament els seus recursos.**
- ✓ **S'han unificat metodologies i criteris per normalitzar la documentació.**
- ✓ **Tots els museus disposen d'un programari que resol les seves necessitats en matèria de gestió documental.**

p. 29

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- 5.1. Promoure l'accessibilitat universal al conjunt dels museus.
- 5.2. Impulsar el coneixement i el desenvolupament dels públics dels museus.
- 5.3. Incentivar el compromís social del museu i la participació de la ciutadania.
- 5.4. Reforçar la centralitat i la innovació de l'acció educativa.

Actuacions destacades 2021

- ✓ **L'accessibilitat es demana com a requeriment per obtenir inversions del Govern, i totes les renovacions museogràfiques fetes durant el període l'han incorporat.**
- ✓ **Un nombre significatiu de museus disposen d'un pla de desenvolupament de públics.**
- ✓ **Els museus més innovadors socialment han rebut support per a projectes innovadors i avaluacions, i la resta de museus tenen eines i recursos a la seva disposició.**

p. 30

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- 6.1. Millorar l'experiència de la visita als museus perquè estigui centrada en l'usuari.
- 6.2. Incrementar la capacitat de comunicació del museu i situar-la en l'estratègia central del museu.
- 6.3. Augmentar la visibilitat del museu mitjançant estratègies de promoció del seu valor públic.
- 6.4. Facilitar que els museus siguin proveïdors de continguts per a la indústria cultural.

Actuacions destacades 2021

- ✓ **Visitmuseum, que des del 2017 ja és present a tots els museus acreditats, s'ha ampliat amb continguts i permet que els museus n'incorporin de nous. Les audioguies, implementades a través de la plataforma Visitmuseum, és un servei present a tots els museus acreditats que ho vulguin.**
- ✓ **Els museus catalans han incrementat la seva activitat comunicativa, que és avaluable ja que disposen de mètriques de l'ús de xarxes socials, d'accions comunicatives i de resultats de públics, etc.**

p. 31

OBJECTIUS ESPECÍFICS

- 7.1. Promoure l'actualització, el reconeixement i la dignificació dels perfils i les professions del sector museístic.
- 7.2. Donar suport a la formació i el reciclatge dels professionals dels museus, i a la incorporació de nous perfils professionals.
- 7.3. Enfortir l'associacionisme professional perquè pugui portar a terme els objectius que li són propis.
- 7.4. Contribuir a l'enfortiment del sector privat del patrimoni, ampliant les oportunitats de treball i de negoci.

Actuacions destacades 2021

- ✓ **S'ha modificat el marc legal respecte del personal dels museus que estableix nous perfils professionals i que s'adequa a les diverses dimensions dels museus.**
- ✓ **Hi ha espais de referència en què es poden trobar recursos professionals oberts en línia.**
- ✓ **Les associacions gestionen projectes estratègics amb finançament públic, en una relació fluida i productiva amb els responsables del Pla de museus.**

p. 32

Memòria econòmica

S'ha elaborat una prospectiva sobre la despesa futura de la Generalitat de Catalunya per al període 2018-2021 en museus i sobre altres vies de finançament possibles. L'estudi identifica les fonts diferents de finançament següents i fa una previsió dels imports a ingressar.

Previsió del total dels recursos financers per als museus de Catalunya 2018-2021 (en milions d'euros)

Escenaris o font de finançament	2018	2019	2020	2021	Total període
1. Evolució dels pressupostos de la Generalitat de Catalunya	40,2	40,9	41,7	42,4	165,2
2. Creixement de la despesa dedicada a cultura en els pressupostos de la Generalitat de Catalunya	1,5	3,9	6,3	8,8	20,5
3. Participació de departaments de la Generalitat en programes de suport a la inversió en museus	4,3	5,4	6,9	8,8	25,4
4. Col·laboracions amb tercers	0,45	0,91	1,38	1,85	4,59
Suma	46,45	51,11	56,28	61,85	215,69

p. 33

Posteriorment, s'ha calculat el cost de cada actuació del Pla i s'hi han incorporat aquelles més prioritàries fins a esgotar el conjunt del finançament previst. Per tant, finalment, aquestes són les actuacions que formen el Pla d'actuacions 2018-2021.

Vegeu l'annex 1, taula d'actuacions i despesa associada.

Sistema d'avaluació i de seguiment

El Pla de Museus de Catalunya, com a eina de política pública, inclou un sistema d'avaluació i de seguiment. Aquest sistema ha estat elaborat conjuntament amb el Consell Nacional de la Cultura i de les Arts.

Principalment, s'avaluarà:

- el disseny del Pla
- el procés d'implementació del Pla
- els resultats i l'impacte de les actuacions del Pla

Es combinarà una metodologia qualitativa —sobretot per valorar els impactes a llarg termini— i quantitativa mitjançant un sistema d'indicadors de resultat.

El responsable de l'avaluació serà un comitè de qualitat en el qual participaran el CoNCA, la Junta de Museus i els representants sectorials.

Annex 1. Taula d'actuacions i despesa associada

Objectiu estratègic	Codi	Actuació	2018	2019	2020	2021	TOTAL
1. Crear i desenvolupar un sistema museístic equilibrat, sostenible i de qualitat que abasti el conjunt del país.	1.1.1	Elaboració i desenvolupament del Mapa de Museus de Catalunya	30.000,00 €	10.000,00 €	10.000,00 €	10.000,00 €	60.000,00 €
		Xarxes territorials. Suport a l'acció cooperativa	594.000,00 €	641.000,00 €	746.000,00 €	760.000,00 €	2.741.000,00 €
		Xarxes territorials. Suport econòmic als museus	641.000,00 €	671.000,00 €	760.000,00 €	775.000,00 €	2.847.000,00 €
	1.2.2	Elaboració i desenvolupament del Sistema de museus de la ciutat de Barcelona, en col·laboració amb l'Ajuntament de Barcelona i en el marc de la Carta Municipal de la Ciutat	20.000,00 €	50.000,00 €	500.000,00 €	750.000,00 €	1.320.000,00 €
	1.4.3	Realització de les primeres edicions del Fòrum del Sistema de Museus	20.000,00 €	20.000,00 €	20.000,00 €	20.000,00 €	80.000,00 €
		Fons de contingències	232.250,00 €	255.550,00 €	281.400,00 €	309.250,00 €	1.078.450,00 €

Objectiu estratègic	Codi / Actuació	2018	2019	2020	2021	TOTAL
2. Reforçar la capacitat dels equipaments museístics perquè, com a institucions autònomes, puguin desplegar el seu potencial.	2.1.1. Creació i desenvolupament de museus de suport territorial, a partir dels projectes en curs, o en zones prioritàries	400.000,00 €	500.000,00 €	660.000,00 €	675.000,00 €	2.235.000,00 €
	2.1.2. Elaboració de treballs tècnics de planificació a escala local i supralocal	15.000,00 €	30.000,00 €	30.000,00 €	30.000,00 €	105.000,00 €
	2.2.2. Ampliació del Museu d'Art Contemporani de Barcelona	35.000,00 €	986.000,00 €	657.500,00 €	657.500,00 €	2.336.000,00 €
	2.4.1. Programa de suport a la planificació estratègica i a la millora de la gestió dels museus	50.000,00 €	150.000,00 €	300.000,00 €	400.000,00 €	900.000,00 €
	2.4.2. Programa d'inversions per a la renovació museogràfica i de infraestructures dels museus	3.480.087,07 €	5.001.185,63 €	5.223.703,77 €	6.660.850,63 €	20.365.827,10 €

Objectiu estratègic	Codi	Actuació	2018	2019	2020	2021	TOTAL
3. Enfortir els museus nacionals per ser museus de referència del sistema museístic català, ser presents al territori amb les xarxes temàtiques que lideren, i projectar internacionalment el patrimoni, la història i la cultura del país.	3.1.1	Museu Nacional d'Art de Catalunya: ampliació de les instal·lacions al Pavelló Victòria Eugènia de Montjuïc	0,00 €	190.000,00 €	1.700.000,00 €	1.800.000,00 €	3.690.000,00 €
	3.1.2	Redacció i aprovació dels contractes programa de tots els museus nacionals	35.000,00 €	17.000,00 €	17.000,00 €	17.000,00 €	86.000,00 €
	3.2.1	Museu de Ciències Naturals: increment progressiu i acordat amb l'Ajuntament de Barcelona del seu finançament	200.000,00 €	300.000,00 €	500.000,00 €	800.000,00 €	1.800.000,00 €
	3.2.2	Museu Nacional d'Història de Catalunya: aprovació del projecte del nou museu, del projecte arquitectònic, i inici de les obres	0,00 €	150.000,00 €	400.000,00 €	2.000.000,00 €	2.550.000,00 €

Objectiu estratègic	Codi	Actuació	2018	2019	2020	2021	TOTAL
3. Enfortir els museus nacionals per ser museus de referència del sistema museístic català, ser presents al territori amb les xarxes temàtiques que lideren, i projectar internacionalment el patrimoni, la història i la cultura del país.	3.3.1	Elaboració i desenvolupament del programa d'actuacions per a quatre anys de totes les xarxes temàtiques i consolidació de les seves estructures de gestió	550.000,00 €	600.000,00 €	650.000,00 €	665.000,00 €	2.465.000,00 €
	3.3.2	Creació de la Xarxa de Museus de Ciències Naturals	100.000,00 €	120.000,00 €	130.000,00 €	133.000,00 €	483.000,00 €
	3.4.1	Elaboració i aprovació d'un programa d'internacionalització per a cadascun dels museus nacionals	40.000,00 €	100.000,00 €	150.000,00 €	180.000,00 €	470.000,00 €
	3.4.2	Programa de suport a actuacions de presència internacional dels museus catalans	30.000,00 €	50.000,00 €	70.000,00 €	100.000,00 €	250.000,00 €

Objectiu estratègic	Codi	Actuació	2018	2019	2020	2021	TOTAL
4. Millorar la conservació i la gestió de les col·leccions i promoure'n el desenvolupament i la dinamització, perquè serveixin a les necessitats actuals i futures.	4.1.1	Elaboració del marc estratègic nacional per a les col·leccions	20.000,00 €	10.000,00 €	10.000,00 €	10.000,00 €	50.000,00 €
	4.1.3	Increment, reforç i gestió del Fons Nacional per a l'Adquisició de Béns Culturals	800.000,00 €	1.000.000,00 €	1.200.000,00 €	1.400.000,00 €	4.400.000,00 €
	4.3.1	Elaboració d'un pla de documentació nacional de tractament documental dels béns mobles del conjunt de les col·leccions del país	50.000,00 €	20.000,00 €	20.000,00 €	20.000,00 €	110.000,00 €
	4.3.2	Suport als museus en la documentació de les col·leccions, i actualització o implementació de programaris de gestió de col·leccions	350.000,00 €	365.000,00 €	365.000,00 €	365.000,00 €	1.445.000,00 €

Objectiu estratègic	Codi	Actuació	2018	2019	2020	2021	TOTAL
4. Millorar la conservació i la gestió de les col·leccions i promoure'n el desenvolupament i la dinamització, perquè serveixin a les necessitats actuals i futures.		Definició i desenvolupament d'una estratègia digital nacional i de suport als museus. Museus en línia i projectes pilot a museus	250.000,00 €	240.000,00 €	340.000,00 €	420.000,00 €	1.250.000,00 €
	4.5.2	Definició i desenvolupament d'un sistema nacional de restauració i conservació preventiva	30.000,00 €	10.000,00 €	10.000,00 €	10.000,00 €	60.000,00 €
	4.5.3	Creació i manteniment del sistema de reserves i/o centres de col·leccions	330.000,00 €	560.000,00 €	1.560.000,00 €	2.000.000,00 €	4.450.000,00 €
	4.6.2	Recerca. Suport a projectes de museus en àmbits temàtics d'especial interès	40.000,00 €	60.000,00 €	80.000,00 €	100.000,00 €	280.000,00 €

Objectiu estratègic	Codi	Actuació	2018	2019	2020	2021	TOTAL
5. Enfortir la vinculació entre la societat i el museu ampliant l'accés, la participació i les funcions socials i educatives.	5.1.1	Suport a l'elaboració de plans d'accessibilitat universal als museus	20.000,00 €	20.000,00 €	20.000,00 €	20.000,00 €	80.000,00 €
	5.1.2	Acord amb el programa Apropa Cultura per crear a les xarxes territorials un servei de promoció dels públics amb dificultats als museus	40.000,00 €	50.000,00 €	50.000,00 €	50.000,00 €	190.000,00 €
	5.2.1	Establiment i implementació d'un conjunt d'indicadors globals de públics	15.000,00 €	5.000,00 €	5.000,00 €	5.000,00 €	30.000,00 €
	5.2.2	Realització de recerques i avaluacions en l'àmbit de Catalunya sobre públics actuals i futurs	30.000,00 €	30.000,00 €	30.000,00 €	30.000,00 €	120.000,00 €

Objectiu estratègic	Codi	Actuació	2018	2019	2020	2021	TOTAL
5. Enfortir la vinculació entre la societat i el museu ampliant l'accés, la participació i les funcions socials i educatives.		Programa de suport als museus per a la millora de l'acció social i educativa dels museus	50.000,00 €	120.000,00 €	160.000,00 €	200.000,00 €	530.000,00 €
	5.3.4	Pla de promoció del voluntariat, que identifiqui necessitats i oportunitats, i marqui pautes per desenvolupar-lo de manera ètica i amb garanties de qualitat		15.000,00 €	30.000,00 €	50.000,00 €	95.000,00 €
	5.4.2	Aprofundiment de l'Acord Marc entre el Departament de Cultura i el Departament d'Ensenyament ampliant pressupost i activitat a partir de la reflexió, les idees i el consens generats en l'actuació anterior	120.000,00 €	140.000,00 €	180.000,00 €	200.000,00 €	640.000,00 €
	5.4.4	Ampliar el programa d'ajuts a les sortides escolars als espais patrimonials ArGOInautes, impulsat per l'ACdPC	33.000,00 €	70.000,00 €	100.000,00 €	120.000,00 €	323.000,00 €

Objectiu estratègic	Codi	Actuació	2018	2019	2020	2021	TOTAL
6. Incrementar la capacitat comunicativa del museu i estimular el seu potencial per proveir continguts i experiències de qualitat.	6.1.2	Desenvolupament de projectes de promoció turística i de Visitmuseum com a principal plataforma de continguts digitalitzats dels museus catalans	150.000,00 €	150.000,00 €	150.000,00 €	150.000,00 €	600.000,00 €
	6.3.1	Programa de millora de la visibilitat i de promoció de l'interès públic dels museus	27.000,00 €	20.000,00 €	20.000,00 €	20.000,00 €	87.000,00 €
	6.3.2	Elaboració d'un baròmetre social dels museus, com a eina bàsica per donar a conèixer la utilitat pública dels museus	10.000,00 €	10.000,00 €	10.000,00 €	10.000,00 €	40.000,00 €
	6.4.2	Realització de projectes de coproducció entre museus i mitjans de comunicació o altres indústries culturals			70.000,00 €	100.000,00 €	170.000,00 €

Objectiu estratègic	Codi	Actuació	2018	2019	2020	2021	TOTAL
7. Donar suport al sector professional vinculat al patrimoni, perquè pugui respondre als reptes dels museus i avançar cap a l'excel·lència.	7.1.2	Anàlisi sobre les condicions laborals dels treballadors dels museus		17.000,00 €	5.000,00 €	5.000,00 €	27.000,00 €
	7.2.1	Suport a la creació d'un programa estable de coordinació de la formació del sector i de sectors propers	20.000,00 €	25.000,00 €	25.000,00 €	30.000,00 €	100.000,00 €
	7.3.1	Acords de col·laboració plurianuals entre la Generalitat de Catalunya i les associacions professionals per dur a terme diferents projectes d'interès comú	40.000,00 €	45.000,00 €	45.000,00 €	45.000,00 €	175.000,00 €
	7.4.1	Actualització de la cadena de valor del sector del patrimoni		35.000,00 €	5.000,00 €	5.000,00 €	45.000,00 €
SUMA			8.897.337,07 €	12.858.735,63 €	17.295.603,77 €	22.107.600,63 €	61.159.277,10 €